

Startside>Anlæggelse af retssag>Hvor og hvordan>Hvilket lands love gælder?

Hvilket lands love gælder?

Italien

1 Retskilder

Kilderne til internationalt privatret i Italien er national ret, EU-forordninger og internationale konventioner, som er undertegnet af Italien.

1.1 National ret

I Italien reguleres anliggender inden for internationalt privatret af lov nr. 218 af 31. maj 1995, som erstattede artikel 16 til 31 i de almindelige lovbestemmelser i begyndelsen af civillovbogen (*Codice Civile*).

1.2 Internationale aftaler

Fuldstændig liste over gældende multilaterale konventioner

For gældende multilaterale konventioner i Italien henvises til [vedhæftede filer](#) (13 Kb) .

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

Ikkeudtømmende liste over bilaterale konventioner, som domstolene hyppigst anvender

De bilaterale konventioner, som tidligere var gældende i internationale privatretlige anliggender mellem Italien og andre medlemsstater i Den Europæiske Union, er blevet erstattet af EU-retten inden for samme område. De hyppigst anvendte forordninger er forordning (EF) nr. 1393/2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager; Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område; Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og forordning (EU) nr. 1215/2012 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

For anliggender mellem Italien og ikke-medlemslande er de hyppigst anvendte bilaterale konventioner dem om retshjælp og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, som er gældende med Argentina (Rom, 9. december 1987), Brasilien (Rom, 17. oktober 1989), Den Russiske Føderation og de andre stater i det tidligere USSR (Rom, 25. januar 1979), republikkerne i det tidligere Jugoslavien (Beograd, 7. maj 1962), nogle af Storbritanniens tidligere oversøiske territorier, herunder Australien og Canada (London, 17. december 1930), Schweiz (anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, Rom, 3. januar 1933 og skadeserstatning for færdselsulykker, Rom, 16. august 1978), Bulgarien (Rom, 18. maj 1990), Rumænien (Bukarest, 11. november 1972) og Tyrkiet (Rom, 10. august 1926).

2 Anvendelse af lovvalgsregler

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler

I hvilket omfang og under hvilke omstændigheder?

Efter italiensk ret skal en ret anvende lovvalgsreglerne i den sag, der er indbragt for retten, af egen drift. Den skal angive den lov, der gælder, uden at være bundet til parternes eventuelle procedurer om emnet (*iura novit curia*). Ved undersøgelse af fremmed ret kan dommeren få hjælp fra justitsministeriet og også ved hjælp af den europæiske konvention om oplysninger om fremmed ret fra 1968.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)

Når lovvalgsreglerne for den ret, der behandler sagen, udpeger lovgivningen i en anden stat, kan det ske, at lovvalgsreglerne i den fremmede ret selv angiver en anden lovgivning, der skal lægges til grund for sagen ("*renvoi*").

Eksempel: for en engelsk statsborgers habilitet, når denne bor i Frankrig, angiver den franske lovvalgsregel engelsk ret. Den engelske lovvalgsregel henviser dog til loven i bopælslandet, dvs. fransk ret.

Hvad sker der i Italien i dette tilfælde? Hvad sker der, når italiensk ret udpeger lovgivningen i en anden stat, som til gengæld henviser til italiensk lovgivning eller til lovgivningen i et tredjeland?

Når italiensk ret udpeger lovgivningen i en anden stat, som til gengæld henviser til lovgivningen i en tredje stat, anerkendes *renvoi*, og lovgivningen i den tredje stat anvendes kun i følgende tilfælde:

- 1) hvis retten i sidstnævnte stat anerkender *renvoi*,
- 2) hvis der ved *renvoi* henvises til italiensk ret.

Renvoi finder ikke sted, hvor den gældende fremmede lovgivning blev valgt af parterne eller vedrører retsakternes udformning eller forpligtelser uden for kontrakt.

2.3 Ændret tilknytning

Hvad sker der, hvis tilknytningsfaktoren ændrer sig, f.eks. i tilfælde af overdragelse af løsøre?

Ovenstående regler gælder.

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

Kan retten afvise at anvende den gældende fremmede henvisningsret, hvis den er uforenelig med internationale grundlæggende retsprincipper? Er der love eller andre nationale regler, som går forud for lovvalgsreglerne (ufravigelige regler i betydningen "overordnede præceptive bestemmelser")?

I henhold til italiensk ret (artikel 16 i lov 218/1995) kan retten ikke anvende den fremmede henvisningslov, hvis dens virkning er "i modstrid med de grundlæggende retsprincipper" (*contrari all'ordine pubblico*). Dette fortolkes normalt som "internationale grundlæggende retsprincipper". Habilitet og andre betingelser for at indgå i et registreret partnerskab reguleres af hver parts nationale ret på det tidspunkt, hvor partnerskabet indgås. Hvis gældende ret ikke tillader et registreret partnerskab mellem voksne af samme køn, gælder italiensk ret (artikel 32*ter* i lov 218 af 1995).

I tilfælde af lovkonflikt (artikel 17 i ovenstående lov) har italiensk ret forrang, og der tillades ingen fravigelse uanset en henvisning til den fremmede ret, hvis det kræves af formålet og omfanget af bestemmelserne i italiensk ret (disse er "overordnede præceptive bestemmelser", på italiensk *norme di applicazione necessaria*).

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Dommerens og parternes roller

Det er dommerens ansvar at bevise den fremmede ret. Han eller hun kan få hjælp fra parterne, universiteterne eller justitsministeriet.

Hvilke bevismidler anerkendes?

Som bevismidler for fremmed ret kan der gøres brug af de instrumenter, der er angivet i internationale konventioner, oplysninger fra fremmede myndigheder via justitsministeriet og udtalelser fra sagkyndige eller faginstitutioner.

Hvad sker der, hvis den fremmede ret ikke kan fastslås?

Om muligt gælder den ret, der påvises af andre tilknytningsfaktorer, som gør sig gældende for de specifikke sager. I modsat fald gælder italiensk ret.

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Artikel 57 i lov 218/1995 angiver, at den ret, der gælder for kontraktmæssige forpligtelser, er den ret, der er angivet i Romkonventionen af 19. juni 1980.

Generelt set fastslår konventionen, at retten, der gælder for en kontrakt, er den ret, parterne har valgt.

Hvis der ikke er blevet truffet et valg, er gældende ret retten i den stat, som kontrakten er tættest knyttet til, dog betinget af anvendelsen af eventuelle andre internationale konventioner, som måtte vedrøre den specifikke forpligtelse (f.eks. har Haagerkonventionen af 1955 om salg af løsøre forrang for Romkonventionen af 1980).

Anvendelsen af den ret, der er angivet af en international konvention, eller som parterne har ønsket, kan dog nægtes, såfremt den ville være uforenelig med de grundlæggende retsprincipper (f.eks. hvis den er uforenelig med præceptive regler eller sikkerhedsforskrifter).

Efter gennemførelsen af forordning (EF) nr. 593/2008 ("Rom I-forordningen") er grænseoverskridende kontraktssager, som omfatter EU-medlemsstater, ikke længere underlagt de regler, der er fastlagt i de internationale konventioner, men reguleres af denne forordning.

Forordningen foreskriver, at hovedkriteriet for afgørelse af gældende ret for et kontraktforhold er parternes valg. Den lov, der vælges af kontrahenterne, kan dog ikke begrænse anvendelsen af overordnede præceptive bestemmelser i det retssystem, som kontrakten er tættest knyttet til.

Når der ikke er truffet et valg, foreskriver forordningen en række specifikke tilknytningskriterier for individuelle kontrakttyper. F.eks.:

- aftaler om køb af varer er underlagt loven i det land, hvor sælger har sit sædvanlige opholdssted,
- aftaler vedrørende leje er underlagt loven i det land, hvor ejendommen er beliggende,
- tjenesteydelsesaftaler er underlagt loven i det land, hvor tjenesteyderen har sit sædvanlige opholdssted.

Kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sådanne sager er underlagt forordning (EU) nr. 1215/2012 ("Bruxelles Ia-forordningen" eller "Bruxelles I bis-forordningen").

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Lov 218/1995 ovenfor angiver de regler, der gælder for følgende forpligtelser uden for kontrakt:

- ensidigt løfte (lovgivningen i den stat, hvor løftet afgives),
- omsætningsgældsbreve (Genèvekonventionen af 1930 om vekslere og egenveksler, Genèvekonventionen af 1931 for checks, og for øvrige omsætningsgældsbreve er hovedforpligtelserne underlagt retten i den stat, hvor gælds brevet er udstedt),
- repræsentation (retten i den medlemsstat, hvor repræsentanten har sin forretning, eller hvor han eller hun fortrinsvis udøver sine beføjelser),
- lovbestedte forpligtelser (lovgivningen på det sted, hvor den begivenhed, der udløste forpligtelsen, fandt sted),
- culpa-ansvar (retten i den stat, hvor begivenheden er indtruffet, men, hvis skadelidte anmoder derom, anvendes lovgivningen på det sted, hvor den begivenhed, hvor den skadevoldende handling fandt sted, og når der kun er borgere fra en enkelt medlemsstat impliceret, anvendes den nationale lovgivning).

Efter gennemførelsen af forordning (EF) nr. 864/2007 ("Rom II-forordningen") er grænseoverskridende sager, der omfatter EU-medlemsstater, underlagt denne forordning. Den foreskriver, at forpligtelser uden for kontrakt, der udspringer af forhandlinger forud for indgåelsen af en kontrakt, fra varetagelsen af en andens anliggender og fra uberettiget berigelse er underlagt loven i det land, hvor skaden indtræder, uanset i hvilket land den skadevoldende begivenhed fandt sted. Parterne kan vælge lovgivningen på baggrund af en aftale, der er indgået, efter at den skadevoldende handling fandt sted.

Kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sådanne sager er underlagt forordning (EU) nr. 1215/2012 ("Bruxelles Ia-forordningen" eller "Bruxelles I bis-forordningen").

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

Personstatus og habilitet og tilstedeværelsen og indholdet af personlige rettigheder, herunder retten til et navn, er underlagt den interesserede parts nationale ret undtagen de rettigheder, der hidrører fra familierelationer, for hvilke henvisningsreglerne, som er fastlagt i lov 218/1995, gælder fra sag til sag.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

Slægtskabsforhold og statsborgerskab opnås på baggrund af den nationale ret for forældrene eller for den ene af forældrene på fødselstidspunktet. Forældre-barn-forholdet og det personlige og økonomiske forhold mellem forældre og barn, herunder forældreansvar, er underlagt den nationale ret for barnet på fødselstidspunktet.

På trods af disse henvisninger til andre love vil den fremmede ret dog blive tilsidesat af den italienske lovgivning, der værner om det princip, at der er en status som "barn" (og derfor at børn, der fødes af gifte eller ugifte par, skal behandles lige) og tillægger begge forældre forældreansvaret og kræver, at begge forældre tager sig af barnets underhold og gør retten i stand til at gennemføre foranstaltninger, der begrænser eller fjerner forældreansvaret i tilfælde af en adfærd, der er til skade for barnet.

Når en ansøgning er indgivet til en italiensk ret om adoption af et barn, hvilket giver barnet status som et barn født inden for ægteskabet, gælder italiensk ret (lov 184/1983). Artikel 29 ff. i lov 184/1983 indeholder bl.a. en specifik regel for sager, hvor adoption af udenlandske børn ønskes af personer, der er bosiddende i Italien, og implementerer kravene i Haagerkonventionen af 29. maj 1993 vedrørende internationale adoptioner.

For andre lovvalgsregler indeholder artikel 38 i lov 218/1995 udførlige bestemmelser for forskellige scenarier.

Kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende forældreansvar er underlagt forordning (EF) nr. 2201/2003.

3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

I ægteskabsager reguleres det personlige forhold mellem ægtefællerne af retten for ægtefællernes nationalitet, hvis de har samme nationalitet og ellers af retten i den stat, hvor de har tilbragt det meste af deres ægteskab.

Den ret, der gælder for personlige forhold, strækker sig som en generel regel for ægtefællernes formueforhold og regulerer fælles ejerskab eller særskilt ejerskab over ejendom, men der kan gøres undtagelser, hvor ægtefællerne aftaler det eller i tilfælde, hvor andet følger i henhold til loven.

Italiensk ret anerkender også partnerskaber mellem personer af samme køn (*unioni civili*, "registreret partnerskab", som er underlagt næsten nøjagtigt de samme retsregler for ægteskab undtagen retten til at adoptere. Registrerede partnerskaber er underlagt lovgivningen i den stat, hvor partnerskabet blev indgået, medmindre en af parterne beder retten om at anvende lovgivningen i den stat, hvor de tilbringer det meste af deres samliv. Den lovgivning, der gælder formueforhold, er også lovgivningen i den stat, hvor det registrerede partnerskab blev indgået, men det er muligt at registrere en aftale mellem parterne om, at den gældende lovgivning skal være lovgivningen i en stat, i hvilken mindst en af dem bor, eller hvis nationalitet han eller hun har.

Et ægteskab, der er indgået i udlandet mellem en italiensk statsborger og en person af samme køn, har virkning som et registreret partnerskab, der er underlagt italiensk ret.

Separation og skilsmisse og opløsningen af et registreret partnerskab er underlagt forordning (EU) nr. 1259/2010, som har forrang for lov 218/1995. Dette gør det muligt for ægtefæller (eller registrerede partnere) at angive den gældende ret, forudsat at det er en af følgende: lovgivningen i den stat, hvor de begge er bosiddende; lovgivningen i den stat, hvor de sidst var bosiddende sammen, såfremt den ene af dem stadig er bosiddende der på aftalens tidspunkt; lovgivningen i den stat, hvor en af dem har sin nationalitet eller den lovgivning, der gælder for den ret, der behandler sagen. Hvis parterne ikke har indgået en aftale, gælder de samme tilknytningsfaktorer i prioriteringsrækkefølge (den første har forrang for den anden og så videre).

Endelig er det muligt for personer, der ikke er gift eller i registreret partnerskab, at indgå en samlivsftale, som er underlagt lovgivningen i staten for parrets nationalitet, hvis de har samme nationalitet, og ellers af lovgivningen i den stat, i hvilken de har tilbragt det meste af deres liv sammen.

Forpligtelser vedrørende underhold reguleres i overensstemmelse med Haagerkonventionen af 2. oktober 1973.

Kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager er underlagt forordning (EF) nr. 2201/2003.

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

I Italien gælder det generelle princip, at ægtefællers formue ejes fælles (*comunione dei beni*).

Ægtefællerne kan i stedet vælge et alternativt system, f.eks. et system, hvor de hver især ejer deres egen ejendom separat (*separazione dei beni*) eller en anden ordning, som fastlægges efter aftale parterne imellem.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Det er nødvendigt at skelne mellem to perioder.

Hvor arvefaldet (*apertura della successione*) finder sted før d. 17. august 2015, er arven underlagt den afdødes nationale ret på dødstidspunktet. Mens testatoren stadig er i live, kan denne gennem sit testamente gøre arven til genstand for lovgivningen i det land, hvor han eller hun bor. Hvis han eller hun er italiensk statsborger, påvirker valget ikke rettighederne for arvinger, der er bosiddende i Italien, og som ifølge lovgivningen er berettiget til en del af boet (*legittimari*, artikel 46 i lov 218/1995).

For arvefald på og efter d. 17. august 2015 gælder forordning (EU) nr. 650/2012 og erstatter ovenstående ordning. En sådan arv er underlagt lovgivningen i afdødes sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet. En testator kan arrangere, at den lovgivning, der regulerer hans eller hendes arv, skal være lovgivningen i den stat, hvor han eller hun har sin nationalitet på det tidspunkt, hvor valget foretages, eller på dødstidspunktet. Forordningen indførte også det europæiske arvebevis, som bekræfter indehaverens status som arving, legatar eller administrator i de forskellige medlemsstater.

3.8 Ejendomsret

Fast ejendom, løsøre (det synes ikke nyttigt i denne sammenhæng at insistere på detaljerede regler om immaterielle aktiver).

Ejendomsrettigheder og andre tinglige rettigheder er underlagt lovgivningen i den stat, hvor ejendommen er beliggende.

Ved fast ejendom, der er beliggende i en EU-medlemsstat, gælder forordning (EU) nr. 1215/2012 ("Bruxelles Ia-forordningen" eller "Bruxelles I bis-forordningen"). Den fastlægger, at retten i den medlemsstat, hvor ejendommen er beliggende, har kompetence i sager vedrørende tinglige rettigheder i fast ejendom.

3.9 Insolvens

Italiensk ret har ingen udtrykkelig bestemmelse for den ret, der gælder, når der er lovkonflikt vedrørende insolvens.

Fælles regler for lovkonflikter mellem EU-medlemsstaterne fastlægges i forordning (EU) nr. 848/2015. Denne gjorde det muligt at indlede insolvensbehandlingen i den medlemsstat, i hvilken centrum for skyldnerens hovedinteresser befinder sig. Den ret, der gælder for insolvensbehandlingen og dens virkning, er retten i medlemsstaten i det område, hvor sagen indledes.

Liste over multilaterale konventioner, som Italien har tiltrådt

1. ÆGTESKAB, SEPARATION, SKILSMISSE

Haagerkonventionen af 1. juni 1970 om anerkendelse af skilsmisse og separationer.

Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet, åben for undertegnelse i Istanbul d. 11. maj 2011 (lov nr. 77 af 27. juni 2013).

2. FADERSKAB OG ADOPTION

Münchenkonventionen af 5. september 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på efternavne og fornavne.

Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.

3. MINDREÅRIGE

Haagerkonventionen af 5. oktober 1961 om myndighedernes kompetence og om lovvalget i sager vedrørende beskyttelse af mindreårige.

Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige virkninger af internationale barne bortførelser.

Europæisk konvention (Luxembourg) af 20. maj 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og om genoprettelse af forældremyndighed.

Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældres ansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (lov nr. 101 af 18. juni 2015).

4. UNDERHOLDSPLIGT I FAMILIEFORHOLD

New York-konvention af 20. juni 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet

Haagerkonvention af 2. oktober 1973 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt

Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt.

5. BORGERSKAB OG STATSLØSHED

New York-konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling.

Genèvekonventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling og New York-protokollen af 31. januar 1967.

6. ARV

Washingtonkonventionen af 26. oktober 1973 om indførelse af ensartede regler for et internationalt testaments udformning.

Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om international administration af arv.

7. KONTRAKTLIGE FORPLIGTELSE

Romkonventionen af 19. juni 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser.

Luganokonventionen af 16. september 1988 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

8. INTERNATIONAL HANDEL

Haagerkonventionen af 15. juni 1955 om, hvilken lov der skal anvendes på løsørekøb af international karakter.

Wienkonventionen (FN) af 11. april 1980 om aftaler om internationale køb.

Genèvekonventionen af 19. maj 1956 om fragtaftaler ved international godsbeholdning ad landevej.

9. OMSÆTNINGSGÆLDSBREVE

Genèvekonventionen af 7. juni 1930 om indførelse af ensartet veksellov og om visse lovkonflikter inden for vekselrettens område.

Genèvekonventionen af 19. marts 1931 om indførelse af en ensartet checklov og om visse lovkollisioner inden for checkrettens område.

10. FORPLIGTELSE UDEN FOR KONTRAKTFORHOLD

Pariskonventionen af 29. juli 1960 om ansvar for tredjemand på den nukleare energis område.

Bruxelleskonventionen af 29. november 1969 om det privatretlige ansvar for skader ved olieforurening.

11. VOLDGIFT

New York-konventionen af 10. juni 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser.

Genèvekonventionen af 21. april 1961 om international handelsvoldgift.

12. JURIDISK BISTAND OG SAMARBEJDE

Haagerkonventionen af 1. marts 1954 angående civilprocessen.

Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål.

Haagerkonventionen af 18. marts 1970 om bevisoptagelse i udlandet i sager om civile eller kommercielle spørgsmål.

Luganokonventionen af 16. september 1988 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

13. TRUST

Haagerkonventionen af 1. juli 1985 om, hvilken lov der skal anvendes på trusts og om anerkendelse af trusts.

Koordinering mellem internationale konventioners regler, især fælles retsregler, og de tilsvarende nationale regler for international privatret tilsikres af artikel 2 i lov 218/1995, gennem hvilken det forhold, at en situation eller et forhold hører ind under den nationale ret, ikke skader anvendelsen af internationale konventioner, der er i kraft i Italien, i den samme sag.

Sidste opdatering: 22/12/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.